

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

K valutnemu vprašanju.

Spisal Vaso Petričič.

I.

V najnovejši dobi jeli so se vsi krogi zanimati za vprašanje, kako preustrojiti našo državno valuto; zlasti naša avstrijska publicistika nagromadila je v tem oziru celo kopico predlogov o preustroju valute. Zanimljivo bi bilo torej seznaniti se z raznovrstnimi mnenji, pretresovati jih ter v obče o tem prevažnem vprašanju svoje mnenje izraziti. Prevažno je to vprašanje, kajti smelo trdimo, da si bode Avstrija priborila sijajno gospodarsko zmago, ako se jej posreči v tem životnem vprašanju pravo pogoditi.

Že prej smo navedli razloge*), zakaj je želeli, da se preustroji naša valuta, katero so razmajavale sosebno od leta 1848 razne politične nevolje, ki so z elementarno močjo posegale v naš državni ustroj; poudarjali smo posebe, da bode treba preustrojiti našo valuto, ki se je postopno zelo razmajala vsled poznejših burnih časov, kateri niso pripuščali, da bi se popolnoma utrdile naše politične in narodno-gospodarske razmere. Do leta 1848. kolal je v deželah naše države srebrni denar; od tega časa izginil je malone popolnoma iz interlokalnega prometa, in država, da bi nadomestila nedostajajoče to plačilno sredstvo, bila je prisiljena izdati bankovce namesto srebra, ki se ni dalo koj prijaviti. Žal, da se je emisija bankovcev zgodila v preveliki meri, tako da se je ustvaril ažijo ter malo po malo poskočil do 50 %.

Ker se po mojih mislih oškodovana valuta ne dá popraviti niti s tem, da se razveljavi, odnosno da se umetno zmanjša vrednost papirnemu denarju; niti s tem, da se privede goldinarjeva vrednost na današnjo vrednost zlata našega papirnega goldinarja v inozemstvu; konečno niti s tem, da se vzame zajem v zlatu, ampak jedino s tem, da si v veliko osnujemo in potem uztrajno in z vso močjo pospešujemo in izvršujemo izvoz naših mnogih še premalo razvitih in v inozemstvu dovolj znanih proizvodov in obrtnih proizvodov v inozemstvo; da se s povzdignjenem kurzu naših menjic doseže prvotni parikurz našega denarja, zato hočemo najprvo

*) Glej članke: „Izvoz in valuta“ v prejšnjih številkah „Slovenskega Naroda“.

poudariti, kakšno škodo nam donša oškodovanje valute.

Ne daje se tajiti, da se je padajoča vrednost kolajočega denarja občutno pokazala ter delovala na obračune izmed storitve in mezde, izmed ponujanja in povpraševanja po lukusnih in životnih pripomočkih. Vsled teh odnošajev silila je kakor vertnica vihrajoča vrednost našega papirnega denarja vse cene kvišku ter ni pripustila njih padanja. Potrebe vsakdanjega življenja: kruh, vino, meso, obleka, stanovanjska, posli, voznja, s kratka vse se je silno in brzo podražilo, in vse plače državnih, deželnih, občinskih in privatnih uradnikov morale so se vsled teh razmer povišati. Usodepolna borba unela se je v vsem gospodarskem življenju radi pojmov, kaj je vrednost in kaj proti vrednost, kaj je denar in kaj blago, kaj je sforitev in kaj plača, in ta borba ni še niti danes končana.

Te zamotane razmere privedi v prvotno naravno stanje osobito v oni solidni gospodarski in društveni položaj, ki je vladal še tedaj, predno se je zmanjšala vrednost našemu papirju, vse to je bil brezuspešen trud naših narodnih gospodarjev in državnikov.

Pa vender! Kakor se na razvalinah poraja novo življenje, tako je tudi neumorni in vedno ustvarjajoči človeški duh, hlepeč po zaslužku zasledil pota, po katerih naj bi v tem zamotanem položaji dospel in preril se do koristi. Inozemec je uvidel koj, da je on blago, katero je mogel dobiti v Avstriji pri prisilnem kurzu in pri 50% disažijo za 100 gld., on namreč, ki se je polastil avstrijskega goldinarja za pol cene, pač mogel kupiti za 50 gld. Inozemec ogledal si je torej še natančneje avstrijski proizvod ter je brzo staknil, da utegne marsikaj od tega čisto dobro porabiti, in on je kupoval, kupoval in spet kupoval. Nasprotno pa se je preveril tudi Avstrijec, da se mu je brez njegove zasluge otvoril nov svet, kjer je mogel razpečati svoje blago. Čim živahnejše je bilo naše izvažanje, tem bolj so se vračali v našo državo avstrijski papirni goldinarji, ki so bili za polovico vrednosti odromali v inozemstvo, začeli so poupraševati po avstrijskem goldinarju in to poupraševanje ob istočasnem nadaljujočem se izvažanju naših proizvodov potisnilo je ažijo tako, da je to veliko gospodarsko gibanje potisnilo, ažijo ki je stal prej

50%, polagoma na 20%, do katerega uspeha smo srečno danes dospeli.

Vse to dokazuje, da ažija ne določuje in da ne vzdržuje množina kolajočega nepokritega papirnega denarja, ampak saldo naše trgovinske bilancije, kajti pri nas je kolalo kovinski nepokritega denarja:

	v bankovcih	v papirnem drž. denarju	vkup
leta 1851	181,449.000		181,449.000
" 1856	307,587.000		307,587.000
" 1861	369,726.000		369,726.000
" 1865	229,578.000		229,578.000
" 1870	165,911.000	315,037.000	4 0,948.000
" 1871	173,837.000	373,600.000	547,437.000
" 1872	175,432.000	375,991.000	551,423.000
" 1873	215,105.000	344,033.000	559,138.000
" 1874	154,393.000	345,282.000	499,675.000
" 1875	151,825.000	346,501.000	498 326.000
" 1876	159 802.000	355,445.000	514,747.000
" 1877	144,814.000	345,961.000	490,775.000
" 1878	134,938.000	364,002.000	498,940.000
" 1879	152,513.000	313,030.000	465,543.000
" 1880	155,321.000	327,737.000	483,058.000
" 1881	163,351.000	320,434.000	483,785.000
" 1882	170,894.000	351,493.000	522,387.000
" 1883	181,078.000	350,951.000	532,029.000
" 1884	170,334.000	354 248.000	524,582.000
" 1885	164,806.000	338,248.000	503,054.000

Vsakdo pa ve, da smo leta 1885 pri kovinski nepokitem papirnem denarju v znesku 503 milijonov goldinarjev imeli manjši ažijo, nego leta 1865. pri 229 milijonih. Ne bomo se oddaljili od stvari, ako navedemo, koliko so imele kovinski nepokritega papirnega denarja ostale evropske države po Ad. Soetbeerja izkazu leta 1885.

	bankovcev	državni papirni denar	vkup
Angleška v funt. štrl.	11,722.158		11,722.158
Francija v frank.	675,202.803		675 202.803
Švica v "	47,511.000		47,511.000
Italija v "	631,839,692	305,094.720	936,934.412
Belgija v "	264,800.000		264,800.000
Holandsko v "	47,952.746		47,952.746
Nemčija v markah	360,064.700		360,064.700
Rusija v rubljih	544,962.000	330,000.000	874,962.000
Švedsko v kronah	22,488.000		22,488.000
Dansko v kronah	25,065.000		25,065.000
Amerika v dolarjih	346,681.016		346,681.016

Na drugo stran pa se je izvršila velika prememba v vrednostnem razmerju obeh dragih kovin, in to iz razlogov, o katerih bomo pozneje razpravljali.

LISTEK

Ponedeljsko pismo.

Deželni zbor kranjski, ali kakor čitamo v narodni pesni „lepa zbornica Ljubljanska“ shaja se pač redkokrat, a ima še drugi nedostatek, da jej je delokrog zelo omejen, da ima navadno rešiti le že gotovo nalogo. Zato se nekatera vprašanja, kakor glede deželne bolnice in višje dekliške šole tako dolgo odlašajo, zato nekatera vprašanja niti ne pridejo v tir.

Navzlic tem nedostatkom pa vsakdo z veseljem pozdravlja deželnega zbora zasedanje, kajti, dasi zbor še ni tak, kakršnega bi si želeli, združuje vender v redutni dvorani odličnjake iz vse dežele ter razpravlja zadeve, jako važne za vso ožjo domovino.

Deželnega zbora prvo dejanje vrši se v stolni cerkvi, kjer se zbera vsi odposlanci naroda slovenskega na Kranjskem. Letos se je z veliko vese lostjo opazalo, da je pri dotični maši bil prisoten tudi gospod Kalan. Ker maša ni odmenjena pro-

palim deželnozborskimi kandidatom, ugibali so znani hudomušniki, kaj je g. Kalana v cerkev prignalo. Nekateri so trdili, da je prišel prosit sv. Duha, da bi ga za prihodnjo kandidaturo bolje razsvetlil, drugi pa so stvar drugače zavijali. Rekli so, da se je gospod Kalan prišel kot slovenski Edison zahvaljevat za razne izume svoje, kakor za netopirje s kljuni, za železnico izza 1805. l. i. t. d. Bilo je pa tudi porednežev, ki so se porogljivo šepetali na uho, da je g. Kalan prišel opazovat, kako se ima deželni poslanec pri taki priliki držati, kako sedeti, kako stopati.

Na prvi hip zde se take opazke malenkostne, neosnovane in zlobne, a so popolnoma opravičene. Tudi sedeti treba znati. Jedva je nekoliko tednov preteklo v dežel, ko se je v slovenskem dnevniku z vso resnobo pisalo, da so Mladočehi izvolili take poslance, ki v deželnem zboru niti sedeti ne bodo znali, že je osveta zadela urednika, ki je tako nekvalifikovano žalil narod češki. On sam je dejanski pokazal takoj prve pol ure, da v deželnem zboru sedeti še ne zna, kajti prevrnil se je s stolom na stran in pal bi bil, da ga ni ujel po-

slanec, ki je baš bil za njegovim stolom. Ljudje, videvši to, rekali so: To je več nego slučaj, to je „prst Božji!“

Deželna zbornica kaže nam letos mnogo novih lic na desni in levi. V prvi seji nesem utegnil premotriti vseh, a glavni utis bil je ta, da mej nemškimi poslanci troje uprav sijajnih pleš, ki človeku kar vid jemljo, mej poslanci slovenskimi gospod Vinko Dragoš posestnik najlepših brk, v plenumu pa gospod kanonik Klun najbolj rejen, on ima pravo prelatsko unanost, to pa zaradi tega ker živi „cum otio et dignitate“. Da je gospod Kalan na njegovem mestu, bil bi ravno tak, ker se mu že na licih vidi, da ima za kaj tacega nenavaden talent in isto barvilo na zaokroženem obličji.

Ol zadnjega zasedanja bilo je mnogo osobnih prememb, tudi v bodoče ne bode brez njih. Prva zadela bode gospode stenografe. Dolgo jih ne bomo več imeli, izpodrinil jih bode fonograf, ki bode uničil vso stenografijo sploh. Če pojde dolgo, imeli bomo v par letih že fonografa v zbornici, govori se, da bodo v ta čudesni stroj ogrevali kakor čebelni roj, v tiskarnah pa bodo črkostavci navijali

Naša zakonita veljava je srebro, kajti od leta 1857. kuje se iz 1 carinskega funta finega srebra = 500 gramov gld. 45.— a. v., s čimer je vsakdo dolžan vsprejeti terjatev v znesku gld. 45.— a. v. 500 gramov srebra, ne glede na to, ali srebro v ceni nasproti zlatu poskočuje ali pada. Takrat, ko je bil izdan dotični zakon, bilo je vrednostno razmerje mej zlatom in srebrom, kakor 1:15 $\frac{1}{2}$; danes je 1:21 $\frac{1}{2}$. V jeziku novčane mere znači, da je ono srebro, ki se nahaja v enem avstrijskem srebrnem goldinarju, danes kupiti v zlatu za 80 $\frac{1}{5}$, oziroma da srebrni goldinar, ki je leta 1857 stal 100 kr. zlata, stoji danes 80 $\frac{1}{5}$ kr. v zlatu.

Iz deželnih zborov.

Goriški deželni zbor.

I. seja dne 10. oktobra 1889. I.

Po navadni cerkveni slovesnosti zbrali so se deželni zastopniki v deželni dvorani, v katerej je čakalo še precej občinstva. Tudi prevz. knezoškof je zasedel svoje mesto.

Točno ob 11. uri ustopi vladni zastopnik, novi vojskovoditelj Goriškega okrajnega glavarstva, c. kr. namestn. svetovalec Alojzij vitez Bosiz oter predstavi s cesarskim sklepom 4. avgusta t. l. imenovanega drželnega glavarja nj. prevz. gosp. Franceta grofa Coroninija in podglavarja dr. vit. Tonklija. — Nato vsprejme slovesno obljubo dež. glavarja.

Deželni glavar izrazi v svojem nastopnem govoru svojo hvaležnost za zopet izkazano cesarsko milost, pravi, da hoče v svoji službi zvest ostati danesni slovesni obljubi, da so njegovi čuti udanosti in zvestobe vedno taki, kakor jih je vedno gojil in javljal kot sin in zastopnik Goriškega mesta, katero se uže skozi stoletja ponaša s svojo udanostjo do vladajoče dinastije in do skupne avstrijske domovine.

Naglašja potem potrebo spravedljivosti in složnosti, da bode uspešno delovanje dež. zbora.

Obrnen proti desnici govori dalje tako: „Častiti gospodje! Lepa beseda najde vselej lepo mesto, govorimo jo v katerem koli jeziku.

„Vender pa stavim veliko veljavo v to, da morem danes, ko nastopam zopet podeljeno mi službo, svoje rojake slovenskega rodu zagotavljati tudi v njih jeziku, da sem ostal nespremenjen in zvest onim načelom, ki so me vodila na mojem dosedanjem političnem potu, in da me je resna volja, odmenjati jednako dolžnostno skrb vsem sinovom in vsem stranem naše dežele, (dobro!) kakor se nadejam, da sem to dosedaj vedno delal.“

„S tem želim pripomoči, da se mej njimi uže v kalu zaduši vsako zrno razpora in to v prid vsakemu posamezniku, pa tudi v blagor naši celi ljubi domovini.“

„Zdi se mi, da veljajo jednake postave za privatno občevarje, kakor za javno življenje.“

„Razburjena množica nam sicer ne bo hvale pela, če bomo previdni in zmerni v svojih zahtevah in če bomo dobrohotno presojevali tuje težnje; to je res, da ne! Pa ravno s tako zmernostjo in dobrohotnostjo zagotovimo trajne, splošno povoljne uspehe in domači mir, katerega naše ljudstvo resne zahteva.“

„Naj se mi ne zameri, da se vedno povračam k isti stvari, toda meni se zdi neizmerno pomenljiva.“

Stroj in čuli in stavili govore, da bode kar veselje. Stvar bode se vršila, gladko, jednostavno, imela pa bode jedno veliko hibo, ali pa prednost, da nihče svojih govorov likati in popravljati ne bode mogel. Kakor bode govoril, tako bode odmevalo iz fonografa, ki bode celo vsako jecljanje in vsako pokašljevanje in brkanje vestno zabeleževal. Jedinu kimanje je pred fonografom še varno.

Kakor v deželnem in državnem zboru, tako bode fonograf tudi sicer v javnem življenju napravil popolen preobrat. S takim strojem, nekoliko še zboljšanim, bode moči zabeležeti in hraniti razne pogovore v krčmi in pri taroku, celo pri sodiščih bode fonograf igral veliko ulogo. Zatoženca, ki bode tajil, da je to ali ono obljubil, postavil bode njegov lastni glas na laž, glas fonografovan pričal bode proti svojemu gospodarju. Kolikega pomena pa bode fonograf za nežni spol, koliko iskrenih obetov o jarmu sv. zakona bode ohranil spominu, o tem si danes niti misliti ne upam. Izvestno pa bodo ljudje fonografu nasproti postajali previdnejši in učili se bodo, držati jezik za zobmi, kar bode v marsikakem slučaju le koristno.

„Načela vzajemnega potrpljenja se vsekako zlagajo z vzvišenimi nauki pravega krščanstva, kakor so zapoved dozorele svetne modrosti. In ker se trdno zanašam, da pridejo ta načela tudi pri nas, kakor v skupni naši avstrijski domovini do polne veljave, zdela bi se mi, da se mi izpolnjuje prava srčna želja, ako bi videl, da se vsaj uže jedenkrat bliža — ta blažena doba.“ (Odobranje mej slovenskimi poslanci).

V nadaljnjem ital. govoru je predsednik omenil, da je mej glavnimi nalogami letošnjega zborovanja rešitev uprašanja zastran zgradbe prepotrebne deželne norišnice. „Nobena stvar“, pravi, „da ne more tako utrditi v nas prepričanja vzajemnosti, ki objema vse ude človeškega društva, zlasti pa one kateri skupaj žive v jedni deželi, kakor pretresovanje človeške revščine, katera zadeva na desno in na levo brez razločka vse, ne zmené se za to, kak jezik govore njene nesrečne žrtve“. Zato se nadeja da bodo vsi poslanci složni v razpravi te zadeve in jo srečno in uspešno rešili.

Slednjič se spominja strašne nesreče, ki je v teku leta zadela cesarsko hišo in celo državo, a le še bolj trdno zvezala avstrijske narode do avstrijskega prestola in preljubljenega vladarja, kojemu naj zbornica vsklikne trikratni „živijo“.

Poslanci in občinstvo trikrat ponove naudušeni „živijo“.

Zdaj se prvič predstavlja novi g. vladni zastopnik vitez Bosizio z naslednjimi v italijanskem in slovenskem jeziku govorjenimi besedami:

„Predstavljam se Vam kot vladni zastopnik in izvršujem prijetno in častno nalogo, da Vas srčno pozdravim v imenu cesarske vlade.“

„Vlada bode pozorno sledila Vašim razpravam ona pa tudi trdno upa, da se bode novo deželno zastopstvo držalo poti, katero so pokazala prejšnja zastopstva.“

„Jaz pa bodem ponosen na to, da si pridobimo Vaše zaupanje in da rešim dano mi nalogo z ono gorečo liubeznijo, katero gojim za to slavno deželo.“

Predsednik naznani, da je poslanec Ivančič zaradi bolezni zadržan udeležiti se zborovanja. Potem vsprejme slovesne obljube vseh navzočih poslancev. — S tem je končala I. seja.

Popoldne ob 3. uri bila je II. seja, katere so se udeležili razen preuzv. knezoškofa in Ivančiča vsi poslanci:

Predsednik naznani, da je vlada zopet predložila kot svoj predlog načrt postave, s katerim se določujejo nagrade za poučevanje v verozakonu na javnih ljudskih šolah. — Po viteza Tonklija predlogu se izroči ta predmet odseku za pravne zadeve.

Dolga vrsta peticij se izroči deloma pravnemu, deloma peticijskemu odseku.

Vse volitve deželnih poslancev so se potrdile brez ugovora.

Računski sklepi za leto 1888 in proračuni za l. 1890 vseh zalogov, ki so v deželni upravi, izročili so se v preiskavo posebnemu odseku — finančnemu — sedmih udov.

Volitev odsekov je dala naslednji rezultat:

Finančni odsek: Dr. vitez Tonkli, predsednik; dr. Gregorčič, dr. Rojic, bar. Locatelli, dr. Maurovich, Benardelli, baron Ritter.

Pravni odsek: Dr. vitez Pajer, predsednik; dr. Abram, Čerin, dr. Nik. Tonkli, dr. Lovisoni, dr. Verzeznassi in dr. Venuti.

Peticijski odsek: Pl. Dottori, predsednik; Mahorčič, Kocjančič, dr. Abram, dr. Lisjak, Del Torre, dr. Venuti.

Norišnični odsek: Dr. vitez Tonkli predsednik, dr. Rojic, Mahorčič, dr. Maurovich, dr. Verzeznassi, baron Ritter, Del Torre.

Na to je sledila po zapovedanem redu volitev dež. odbora.

Zastopniki velicega posestva so izvolili odbornikom, dr. viteza Bajerja, namestnikom dr. Lovisoni-ja.

Zastopniki mest in trgov: dr. Verzeznassi-ja, odbornikom in dr. Venuti-ja namestnikom.

Zastopniki kmečkih občin: dr. Nikolaja Tonkli-ja odbornikom in dr. Lesjaka namestnikom in celi zbor: dr. Abrama odbornikom in dr. Gregorčiča namestnikom.

Prihodnja seja bode nekda še le proti konci meseca, ker so zdaj poslanci posestniki zadržani po grozdnih trgatvi.

Poprej pa se skličejo odseki skupaj, da pripravijo gradivo za deželnozbornske obravnave.

Istrski deželni zbor.

Iz Poreča 12. oktobra.

V današnji seji verifikovale so se vse one volitve italijanskih poslancev, proti katerim ni bilo protesta. Kajti po pravilniku morajo priti volilni spisi, proti katerim je kak ugovor ułożen, na razpravo pred posebno komisijo.

To pa ne velja za Slovane. Deželni odbor predlagal je, da se poleg družih pripozna tudi izvolitev Spinčiča in Flega v Kopru, in Mandiča in Jenka na Volovskem. A večina je brez kacega razloga ali motivacije izročila tudi te volitve verifikacijskemu odboru. Dr. Luginja predlagal je temu nasproti, da se tudi volitve velicega posestva in mesta Lošinja ne odobre in izroče odboru, a brez koristi. Te so se odobrile. Od vseh 9 slovanskih poslancev torej nobeden ni verificiran.

K temu dodamo samo še, da sta bila Mandič in Jenko jednoglasno voljena in da so bili tudi njih volilni možje (74) po vseh 7 občinah jednoglasno izbrani.

Deželni glavar je pri nastopu s patosom uskliknil: „Torni l'aula di S. Francesco ad essere il campo ammirato del patriottismo istriano!“

Da, povrnil se je uzor istrskega rodoljubja. Častitamo gosp. Rinaldiniju!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 14. oktobra.

Deželni zbori začeli so svoje zborovanje. V češkem deželnem zboru je deželni vrhovni maršal naglašal, da to, da se deželni zbor pri otvorenju nagovarja v obeh jezikih ni prazna oblika, temveč se to zgodi zaradi tega, ker je deželni zbor zakoniti zastop vse dežele, dežele z dvema različnima narodnostima, ki imata pravico zahtevati jednake pravice v jezikovnem in narodnem oziru. Potem je obžaloval, da se pogajanja z Nemci niso posrečila. Deželni zbor ima torej računati s tem, da še dlje časa v njem ne bode nemških zastopnikov, a on se nadeja, da to ne bode oviralo uspešnega delovanja njegovega. — Mladočeški poslanci so že izročili načrt adrese na presvetlega cesarja deželnemu vrhovnemu maršalu. Podpisali so ga samo zastopniki Mladočev. V njem se zahteva sprememba ustave in deželnega volilnega reda in odprava zastopstva interesov. Poslednja točka naperjena je posebno proti kuriji veleposestnikov in indirektnim volitvam v kmetijskih občinah. Da večina tega načrta ne bode vsprejela, je gotovo. Izročila ga bode morda odseku, v odseku pa sklenila, da se preide o njem na dnevni red. Pa saj Mladočehi sami neso na to računili, da bi bil njihov načrt vsprejet, ker sami dobro vedo, da brez podpore plemstva ne dosežejo kronanja. Plemstva pa ne bodo pridobili za težnje svoje, če bodo skušali prikrasiti pravice njegove.

Imenovanje novega namestnika na **Dolenjem Avstrijskem** gotovo ni brez političnega pomena. Baron Possinger je bil že res star in je zatorej čisto naravno, da je šel v pokoj, toda vsakako je pomenljivo, da je šel v pokoj baš dva dni poprej, nego se je sešel deželni zbor in da je novi namestnik prisegel, predno se je cesar vrnil na Dunaj in predno je bilo razglašeno imenovanje njegovo. Baron Possinger je bil nasprotnik sedanje vlade in tudi svojega nasprotovanja skrival ni. Vender to samo na sebi ni še uzrok njegovi ostavki, temveč so mu baje zamerili, da je baš na Spodnjem Avstrijskem pod upravo njegovo protisemitizem in nemški nacionalizem dobival tal. Sedanji vladi pa ne ugajajo odločno narodne stranke in hoče z nastavljanjem energičnih političnih uradnikov se jim zoperstavljati. Naloga grofa Thuna v Pragi je po mogočnosti ovirati mladočeško gibanje, naloga grofa Kielmannsegga na Dolenjem Avstrijskem bode pa na prste stopati nemškimi nacionalistom. Govori se, da sedaj v kratkem pride na vrsto baron Kübeck, da pojde v pokoj, ker ni znal pomiriti obeh narodnostij. Po njem Slovenci ne bomo žalovali, če tudi ne pričakujemo, da bi bil naslednik njegov za Slovence dosti boljši.

Na **Tirolskem** gospodujejo nemški konservativci po svoji volji, kolikor jih seveda ne ovira vlada. In v tej deželi se tudi kaže, kaki prijatelji šole in učiteljev da so ti gospodje. Te dni sta na Tirolskem bili razpisani učiteljski službi za letno plačo 350 in 250 gld. 50 kr. in jedna služba učiteljice za letno plačo 300 gld. Tako nizkih učiteljskih plač ni v nobeni drugi deželi v Avstriji. Ker nemški konservativci na Tirolskem tako slabo skrbje za učitelje, ni čuda torej, da učitelji nemajo zaupanja v konservativno stranko, naj konservativni listi še toliko pišejo o naklonjenosti duhovščine učiteljskemu stanu. Učitelji že dobro vedo kaj delajo, ko se branijo, da bi zopet šola povsod nrišla pod izključno oblast duhovščine. Da so šole na Tirolskem slabe, še omenjati ni treba, ker za tako plačo gotovo ne morejo dobiti dobrih učiteljev. Učitelji s tako pičlo plačo tudi ne morejo misliti na kako daljše izobraževanje.

Dalje v prilogi.

Vnanje države.

Na Pariškej razstavi dobilo je učno ministerstvo srbsko zlato svetinjo za ljudsko, srebrno svetinjo za srednje šolstvo in bronasto svetinjo za topografijo. Generalni štab je dobil tudi bronasto svetinjo za topografijo, vojaški tehnični zavod zlato svetinjo za sedla in konjsko opravo, srebrno za vojni material. Kmetijsko ministerstvo je dobilo zlato svetinjo za rudninske proizvode in priznalni diplom za vezanine in pletenice. Centralni odsek je dobil jedno zlato in 5 srebrnih svetinj in več diplom za obleko. Kmetijska šola v Kraljevem je dobila zlato svetinjo za jestvine in srebrno svetinjo za suho sočivje in češplje. Kmetijska družba je dobila za razstavljene proizvode zlato svetinjo, kmetijsko društvo v Belemgradu zlato svetinjo za suhe češplje. Kaznilniška uprava je dobila bronasto svetinjo za vezanine. Okrožji Šabac in Niš dobila sta bronasti svetinji, 12 družih okrožij pa častne diplome za vezanine. Kragujevsko okrožje zlato in okrožja Užice, Podrinje, Šabac, Čačak in Topčiderska uprava pa srebrne svetinje za suho ovočje. Društvo izdelovalcev preprog v Niši dobilo je zlato in ženski društvi v Belemgradu in Niši pa srebrni svetinji, rudnik Avalo srebrno svetinjo za rudnine. Več zasnobnih izložnikov je pa tudi dobilo zlate, srebrne in bronaste svetinje in častne diplome.

Javna varnost v starej Srbiji je jako na slabem. Turška oblastva ne morejo ali pa nečejo vzdrževati reda. Roparji pobijajo in ropajo pri belem dnevu. V vasi Novo napali so bogatega kmeta, Mičo Navmovića, zvezali njega in ženo njegovo in ja mučili tako dolgo, da je povedal, kje ima spravljene denar. Odnegli so mu 100 turških funtov, odgnali 200 ovac in 314 koz. V Bistrici napali so roparji hišo Nikole Jovanovića. Ker ni imel denarja, so ga ubili. V Drinovem so roparji pobili sedem prebivalcev in njihova trupla sežgali. V Gradovci je na polji blizu železniške stražnice ropar ubil kmeta Djina Teodorovića pri belem dnevu, ker je branil čast žene svoje. Uboga žena se morila niti ne upa naznaniti sodišču, ker se boji, da je ropar ne ubije. V Rakotincih napali so roparji samostan sv. Elije in ga oropali. V Skopljah je trgovec tobaka ubil srbskega trgovca Ibrisa, pa ga oblastva ne zapro. Sedaj je v staro Srbijo prišel nov vali, Ejub paša, ki sluje, da je energičen in pravičilen mož. Bil je prejše čase general in se je odlikoval v raznih bitvah, nazadnje dobil celo naslov muširja. Bomo videli, če se bode posrečilo njemu, da bi napravil red. Mnogo upanja ni.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Sobotno število našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnštvo zaradi prvega uvodnega članka in zaradi odstavka v političnem razgledu, v katerem se je govorilo o položaju na Bolgarskem. Uvodni članek bil je prevod poljskega lista „Dziennik Poznanski“. Isti članek posneli so razni nemški listi, n. p. „Wiener Allgem. Zeitung“, „Politik“, priobčila ga je tudi „Balkanische Correspondenz“, ne da bi bil kateri teh listov zaplenjen.

— (Škofom lavantinskim) je definitivno imenovan — tako nam piše prijateljska roka in Savinjske doline — gospod dr. Mihael Napotnik, ravnateljna Augustineumu na Dunaji, capellanus caesareus, konsekracija vrši se 26. t. m. v Solnogradu. Ako se ta vest obistini, sme si lavantinska vladikovina pač častitati, ker dobila bode uzornega škofa. Gosp. dr. Mihael Napotnik je okoli 40 let star, porojen v Konjiški fari, velike in prijetne postave, dober govornik in pisatelj slovenski. Odlikovan je z zaslužnim križem, ker je bil vojaški kaplan pri okupaciji Bosne in Hercegovine.

— (Gosp. Vaso Petričič.) podžupan in veletržec v Ljubljani, odpovedal se je časti predsednika trgoveške in obrtniške zbornice kranjske.

— (Dnevni red seji Ljubljanskega občinskega sveta) v ponedeljek 14. dan okt. letos ob 6. zvečer v mestni dvorani II. nadstropje.) I. Naznanilo predsedstva. II. Poročilo obravnavi zaradi utelovljenja Podturnske grajščine s pripadninami. III. Vodovodnega odseka poročilo glede poberanja vodne naklade. IV. Stavbinskega odseka poročilo o določitvi stavbinskih črt pri gledališkem pogorišču.

— (Gospod dr. Ben. Ipavec, zdravnik v Gradci) pristopil je „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“ kot podpornik poslavši njega blagajniku 5 gld. Srčna mu hvala!

— (Slavnostno izročitev zlatega zasluznega križa umirovljenemu vodji gospodu Leopoldu Belarju) vršila se je včeraj ob 11. uri v mestni šoli na Cozovi cesti, raz katero so vihrale cesarske, narodne in mestne zastave. Vsi učenci te mestne Ljudske šole nastavljeni so bili v veži, po stopnicah in hodnikih kot

živ špalir naše prihodnosti. Vodja gospod Raktelj vsprejemal je goste, ki so se zbirali v lepo okrašeni dvorani, ker so bili učitelji in učiteljice vseh ljudskih šol ljubljanskih, udje deželnega šolskega sveta profesor Toma Zupan in vodja Andrej Praprotnik, kanonik Zamejce in mnogo drugih odličnih gostov. Točno ob 11. uri prišel je gosp. župan Grasselli v spremstvu magistratnega uradnika g. Laha. Gosp. župan izrekel je v svojem govoru, da mu je velika čast, izročiti po naročilu gospoda deželnega predsednika barona Andr. Winklerja kot načelnika deželnega šolskega sveta vodji g. Belarju častno znamenje najvišjega odlikovanja. Gosp. župan naglašal je dolgoletne zasluge slavljenca potem pa pripel mu odliko na prsi, želeč mu, naj bi dolgo vrsto let zdrav in vesel užival veselje na tem cesarskem odlikovanju. Vodja gosp. Belar se do solz ginjen zahvali na cesarski milosti, in prosi gosp. župana naj na Najvišjem mestu blagovoli prijaviti to zahvalo za izredno počestčenje, ki mu je neizbrisljivo priznanje njegove skromne a po najboljši volji zmirom vestne delavnosti. Konečno zakliče trikrat „Slava!“ in „Živio!“ Nj. Velečastvu presvetlemu cesarju, kateremu vsi zbrani pritrdijo, na kar je zaorila cesarska pesen od tal do drugega nadstropja iz več nego 400 grl naše nadpolne mladine. Na to poprime besedo mestni šolski nadzornik gosp. prof. Levec v daljšem jako zanimivem govoru pozdravlja slavljenca, zahvalil se je v prvo gosp. županu Grasselliju, da je kot načelnik mestnega šolskega sveta, dal prvi povod Najvišjemu odlikovanju g. Belarja. Ta redka današnja slavnost naudaje učitelje z nekakim upravičenim ponosom. Veseli vse učitelje, da je odlikovan ljudsko šolski učitelj, veseli jih pa še to, da je odlikovan mestni učitelj Ljubljanski. Ko je današnji gospod odlikovanec pred 41 leti nastopil prvo svojo službo v neznatnem kraju na Notranjskem takrat pač ni mislil, kakšen lep napredek bode storilo ljudsko šolstvo v bližnji prihodnosti. Toda kot vesten učitelj je imel vedno pred očmi vse mnogovrstne dolžnosti svojega stanu, izobraževal se je sam in napredoval, da so ga šolska oblastva naposled izpoznala vrednega poklicati ga za učitelja v deželno stolno mesto. Ko je gospod Belar pred 27. leti prišel v Ljubljano, imelo je deželno stolno mesto okoli 30 ljudskošolskih razredov, letos jih imamo 93! Število ljudsko šole obiskujočih otrok je še l. 1873. znašalo 2541 (1309 dečkov, 1232 deklic), leta 1889. pa je bilo 4382 javne in privatne ljudske šole v Ljubljani obiskujočih otrok (2314 dečkov, 2068 deklic); njih število je sedaj v 13 letih poskočilo za dobrih 71%! Te številke bistveno pojasnujejo veliki napredek ljudskega šolstva v stolnem mestu Ljubljanskem, h kateremu je današnji odlikovanec pripomogel po svojih najboljših močeh. To delovanje njegovo pa je tudi na Najvišjem mestu našlo zasluzno priznanje, in ljudskega učitelja, za katerega se pred 40 leti nihče ni zmenil, krasi danes zlati zaslužni križec. Cesarska milost pa, ki je obsijala današnjega odlikovanca, razlija blagovoljne žarke svoje tudi na vse učiteljstvo, posebno Ljubljansko. Vsi ki so udeleženi pri ljudskem šolstvu Ljubljanskem se bodo hvaležne izkazali za to čast in vzgojevali po gaslu presvetlega cesarja „Viribus unitis“, mladino našo tako, da vzrastejo iz nje verni sinovi domovini, cerkvi in Avstriji! Govor šolskega nadzornika je bil z veliko pohvalo vsprejet na kar se je zahvalil gosp. Belar šolskemu nadzorniku gospodu profesorju Levcu za vsekdar izvrstno nadzorovanje mestnih šol, katero je bilo ljubeznjivo dobrega pouka polno, in kateremu slediti je bilo vsekdar veselje učiteljstva. Zahvali se slavljenec tudi gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju, velikemu pospeševalju ljudskega šolstva in mu zakliče Slava, vsem učiteljem posebno onim II. mestne šole, katere prosi naj bi podpirali njegovega naslednika vodjo g. Raktelja jednako kakor njega. Ko se je g. katehet Smerekar odlikovancu g. Belarju kot duhovnik še posebno zahvalil na izvrstnem vodstvu, bila je slavnost končana in čestitali so odlikovancu še posamičniki.

— (Poročil) se je v soboto g. F. Brežnik, profesor na gimnaziji v Novem mestu, z gospodičino Rieder-ovo iz Ljubljane.

— (Slovensko gledališče.) Kot novost predstavljala se nam je včeraj veseloigra „Kastor in Poluks“, ki pa ne zaslučuje imena veseloigre, marveč je le burka in še kot taka ne veliko vredna. Prav dobro sta igrali gospodičini Gostičeva in Nigrinova in gg. Danilo in Perdan, a na-

vzlic dobri igri bil je uspeh le mlačen. Druga igra „Iščete se odgojnik“ igrala se je pa tako vrolo, da smo na prvo kaj lahko pozabili. Igra ni nova, predstavljala se je že na slovenskem odru, a dejanje je tako živo in duhovito zasukano, da je pri dobri igri uspeh neizogiben. Igralci in igralka pogodili so vsi svoje vloge pravilno in igra razmotavala se je gladko in efektno. Izmej ženskega osebja odlikovale so se gospa Borštnik-Zvonarjeva, gospodičini Nigrinova in Gostičeva, izmej gospodov Borštnik, Sršen, Slavko, Danilo in Verovšek. Gospod Sršen kot Benjamin bil je uprav izvrsten. Gledališče je bilo dobro obiskano.

— (Za lokalno železnico,) ki pojde od južne železnice mej Poljčanami in Ponikvo čez Novoves in Podplat na Slatino in v Rogatec podelila se je predkoncesija na šest mesecev.

— (Židovska laž.) Zadnje dni čitalo se je v raznih listih, da se je iz Srbije odposlalo 300 otrok v ruske vojaške zavode in učilišča. Kakor čitamo v srbskih listih na vsem tem ni niti besedice resnice.

— (Ceciljino društvo) ima v četrtek 17. t. m. občni zbor z naslednjim vsporedom: 1. ob 8. uri zjutraj v cerkvi frančiškanski rekviem (koral) za ranjke ude. 2. ob 10. v stolnici slovesna maša: Missa „Brevis“ zložil Palestrina graduale zl. A. Foerster, ofertorij zl. Fr. Witt, introitus in communio gregorijanski koral. 3. ob 11. zborovanje v knezoškofjski dvorani. 4. ob 4. popoldne v cerkvi sv. Jakoba litanijske: O salutaris zl. Palestrina, Tantum ergo zl. Calegari, Ave Maria zl. Tresch in Jubilate zl. Aiblinger. K cerkvenim slavnostim se uljudno vabijo vsi prijatelji prave cerkvene glasbe.

— („Popotnik“) ima v 19 številki nastopno vsebino: Črtice o zdravoslovju. (Spisuje Sim. Meglič.) — Kvintilijanovi nazori o vzgoji značaja. (F. Brežnik.) — Slovesno odzvenenje „hrvaškega učiteljskega doma“. — Izleti po Zgornji savinjski dolini. — Občni zbor „Narodne šole“ v Ljubljani. — Književna poročila. — Iz „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“. — Dopisi. — V spomin g. Antona Vidovića, nadučitelja v Cirkovcih. — Novice in razne stvari. — Spremembe pri učiteljstvu.

— (Obdačenje dežele Kranjske leta 1889.) Vseh cesarskih davkov bilo je 1.500.556 gld. 14 kr. (zemljiški davek 624.048 gld., hišno-najemniški davek 218.843 gld., hišno-razredni davek 139.930, pridobnina in pridobnina od krošnjarstva 139.369 gld., izkazana pridobnina 332.101 gld. itd.) Vse priklade pa so iznašale 818.719 gld. in 51 kr. in sicer: deželne priklade 646.579 gld. in 22 kr., priklade za okrajne blagajnice 168.840 gld. 18½ kr., donesek za kupčijsko zbornico 3300 gld. 10½ kr. Mesto Ljubljansko plačalo cesarskih davkov 393.161 gld. 39 kr., priklad pa 178.185 gld. 06 kr., vkupe 571.346 gld. 45 kr. Ljubljanska okolica davkov in priklad 184.831 gld. 35½ kr., torej mesto z okolico vred 756.177 gld. 80½ kr., torej blizu tretjino vseh cesarskih davkov in priklad.

— (Iz Gorenjega Dravbrega) naznanja se povodenj. Dolenji trg je preplavljen. Še vedno dežuje in Drava narašča.

— (Za pobite zveri, vidre in pse) izplačalo se je na Kranjskem od 1. avgusta 1888. do konca julija t. l.: Za 1 medvedko 40 gld., za 1 volka 20 gld., za 54 vider po 2 gld. 108 gld., za 18 steklih psov po 5 gld. 90 gld., vkupe 258 gld.

— (Trgatev) po Štajerskem se letos prične še le po sv. Tereziji, ker je zelo neugodno vreme meseca septembra zadrževalo zoritev grozdja. — Kjer ni bilo strupene rose, ali kjer so proti njej škropili, bo še dosti vina, na primer ob Pohorju pri Slovenski Bistrici, v Ljutomerskih gorah, v Zavrči itd. Slabeje je v Slovenskih gorah, okoli Maribora in v dravski dolini od Konjic do Haloz. Tu je perenospora že meseca julija listje posmodila, da grozdje ni moglo zoreti. Po Štajerskem bo torej srednja vinska letina po kvantiteti in kvaliteti, na Kranjskem prav slaba. Cena starim, dobrim vinom je poskočila. Boljše kvalitete starine od l. 1885 in 1888 prodavajo pri Slovenski Bistrici po 27 do 34 gld. hektoliter.

— (Razpisano) je mesto občinskega tajnika Podkloštrom (Arnoldstein). Plača 600 gld. Prošnje do konca t. m. Zahteva se mej drugim znanje nemščine in slovenščine.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 11. oktobra. Pri današnjem slavnostnem obedu v beli dvorani bilo do 140 osob. Red bil je naslednji: Carju na levi so sedeli cesarica, veliki knez Jurij, princesinja Albrecht, princ Friderik Karol hesenski; cesarju na desno so sedeli princesinja Friderik Karol, princ Friderik Leopold. Cesarici nasproti sedel je Bismarck, njemu na levi grof Voroncov-Daškov, generalni polkovni pope in generalni pobočnik Ceverin, knez Hatzfeld, Bismarcku na desno grof Šuvalov in vrhovni polkovnik grof Stollberg. Razen teh bili so pri obedu vsi državni ministri, generali, najvišji dvorni dostojanstveniki in pobočniki iz spremstva carjevega.

Berolin 11. oktobra. Pri slavnostnem obedu napil je cesar Viljem tako: Jaz pijem na zdravje svojega častitega prijatelja in gosta, na nj. velečastvo, carja ruskega in na trajnost mej našima hišama že več nego sto let obstoječega prijateljstva, katero bodem gojil kot dedščino, od prednikov mi izročeno. Car zahvalil se je v francoskem jeziku za prijazna čustva ter napil na zdravje velečastev. Potem je car pripil Bismarcku, ki je stoji čašo izpraznil in se globoko priklonil. Cesar Viljem pripil je Šuvalovu, ki je tudi stoji čašo in se globoko priklonil.

Berolin 11. oktobra. Malo pred 4^{1/2} uro pripeljal se je državni kancelar v uniformi gardske deželne brambe in z modrim trakom Andrejevega reda in šel k carju. Bismarck bil je pri carji osemdeset minut. Pri odhodu spremljal Šuvalov Bismarcka do voza.

Pariz 11. oktobra. Razkralj Milan z malim spremstvom semkaj došel. Vojvoda Leuchtenberski tudi semkaj došel.

Dunaj 12. oktobra. „Vaterland“ poizvedel iz zanesljivega vira, da je princ Alojzij Liechtenstein včeraj na pristojnem mestu naznanil, da svoj mandat odloži.

Berolin 12. oktobra. Pri včerajšnji slavnostni predstavi v opernem gledališču sedel car mej cesarjem in cesarico. Velečastva ostavila gledališče stoprav ob 11^{1/4} uro zvečer in bila od več tisoč broječega občinstva najudaneje pozdravljena. Danes zjutraj prišel cesar po carja na rusko veleposlaništvo. Oba skupaj sta se ob 7^{1/4} odpeljala na lov v Hubertusstock.

Monakovo 12. oktobra. Bolgarski princ Ferdinand popolnoma nepričakovano v najstrožjem „incognito“ čez Lindau in Ženevo v Pariz odpotoval.

Beligrad 13. oktobra. „Novemu Dnevniku“ se javlja iz Sofije, da se princ Ferdinand vrne več na Bolgarsko.

Dunaj 14. oktobra. Cesar odpelje se zvečer v Meran.

Ludwigslust 14. oktobra. Car in veliki knez Jurij ob 8. uri 25 min. semkaj dospela Veliki vojvoda in vsi principi so ja vsprejeli. Peljala se na bengalično razsvetljeni dvorni trg, živahno pozdravljena. Pri dvornem obedu napil veliki vojvoda na zdravje carja in carice.

Naznanilo glede pouka v telovadbi.

S 15. dnem tega meseca, to je prihodnji torek, prične se v našem društvu početni sistematični pouk v telovadbi, ter se bo nadaljeval vsak torek, četrtek in petek od 8—10. ure zvečer.

Da pa ustreže „Sokol“ tudi željam mnogih gospodov, kateri sicer niso društveniki, pa bi se vendar radi udeleževali telovadnega pouka v našem društvu, odredil je odbor v gori naznanjenih dneh od 7.—8. ure zvečer telovadni pouk tudi za nečlane društva.

Ker ima sedaj društvo izvrstne moči za poučevanje telovadbe, želeli bi bilo, da se je bratje „Sokoli“ in ostala za telovadbo vneta gospoda v prav obilnem številu udeležuje.

V Ljubljani, dne 12. oktobra 1889.

Odbor „Sokola“.

Listaica upravnistva: Gosp. Iv. G. na Vranskem: A monsieur Georges Šubic, art. pefutre a Paris, Rue de Latour d' Auvergne 44. — Pozdrav!

KEMIJA, kateri se ima velik del človeške vede in sosebno zdravilstvo zahvaljevati za svoj napredek, postaja od dne do dne popolnejša, in s pomočjo razkrojevanja (analize) z lahkostjo določa, iz česa je sestavljena kakova snov in je li ponarejena ter izopačena.

Kemično razkrojevanje je pokazalo, da je veliko zdravil, katere hvalisajo kot nezmotljive pripomočke proti raznim boleznim, posebno večina balzamov in kroglic, ki se prodajajo pod bliščečimi imeni, sestavljena iz **lopatike** (aloë) in drugih, zdravju škodljivih snovi.

Kemični razkroj Piccoli-jeve esence za želodec, ki so ga napravili razni strokovnjaki, pa je za **trdno pokazal**, da je ta esenca sestavljena iz samih rastlinskih zdravilnih snovi, pripravljena po najnovejših vednostnih skušnjah, da v njej ni **niti trtočice lopatike**, da ni nikako drastično sredstvo, pač pa se mora reči, da je vsled svoje sestave in mnogih upljivih snovi rebarbare prav zdravilna.

Potrdilo. Podpisani preiskal je od gosp. lekarka Piccolija izdelovano esenco za želodec ter ni našel v njej nikakih zdravju škodljivih snovi, naj se bodo neorganskega ali organskega svojstva. V mnogih grenkih esencah nahaja se lopatike (aloë). Te snovi v esenci za želodec gosp. Piccolija ni mogoče dokazati, pač pa se mora reči, da je vsled svoje sestave in mnogih upljivih snovi rebarbare prav zdravilna.

B. Knapitsch.

c. kr. profesor kemije in zapriseženi sodni kemik v Ljubljani.

(798—3)

LJUBLJANSKI ZVON

za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Tuji:

13. oktobra.

Pri **Slonu**: Philip, Koretz in Prinz z Dunaja. — Geinther iz Gottesgaba. — Waska iz Keyena. — Salmič iz Postojne. — Premrov iz Martinjaka. — Sihodde z Reke. — Negbauer iz Lipnice. — Rieger od sv. Ane. — Conti iz Vidna. — Bothe iz Grada. —
Pri **Maltet**: Petrič, Strojinar z Vrhnike. — Sekretar iz Grada. — Wertheim, Popper in Priborsky z Dunaja. —
Pri **avstrijskem cesarju**: Žirovnik iz Gorja. — Verbič iz Trevisa. — Geršar iz Ribnice. —
Pri **južnem kraljeviču**: Bonteg iz Budimpešte. — Kaspar Mürrzuschlag. — Holze iz Knittelfelda. — Schatz iz Maribora. — Jursche iz Beljaka. — Kovačevich iz Rovinja.

Meteorologično poročilo.

D.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
12. okt.	7. zjutraj	732.3 mm.	12.6° C	sl. vzh.	obl.	17.20 mm.
	2. popol.	732.3 mm.	19.8° C	z. jž.	obl.	dežja.
	9. zvečer	733.1 mm.	15.0° C	sl. zah.	obl.	
13. okt.	7. zjutraj	731.0 mm.	12.8° C	sl. zah.	dež.	23.20 mm.
	2. popol.	729.1 mm.	14.0° C	brevz.	dež.	
	9. zvečer	727.8 mm.	11.8° C	sl. zah.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 15.8° in 12.9°, za 3.8° in 1.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 14. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gl.	danes
Papirna renta	83.80	83.80
Srebrna renta	84.70	84.80
Zlata renta	110.05	110.10
5% marona renta	99.65	99.55
Akcije narodne banke	922.—	921.—
Kreditne akcije	305.90	305.—
London	119.45	119.40
Srebro	—	—
Napol.	9.47 1/2	9.48
C. kr. cekini	5.67	5.67
Nemške marke	58.40	58.37 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	132 gl. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	176
Ogorska zlata renta 4%	100	10
Ogorska papirna renta 5%	35	40
5% štajerske zemljišče odvez. oblig.	100 gl.	122
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	120
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	100 gl.	181
Kreditne srečke	10	19
Rudolfove srečke	120	142
Akcije anglo-avstr. banke	170 gl.	a v.
Tramway-društ. velj	170 gl.	a v.

Teško prebavljenje,

katar v želodci, dyspepsija, pomanjkanje slasti do jedij, zgago i. t. d., dalje

katar v sapniku,

zaslizenje, katelj, brizgavost in druge nadlegujejo in te opozarjamo na (11-6)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

KISELINE

katera se po izrekih najprvih medicinskih avtoritet rabi z najboljšim uspehom.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja povodom smrti našega nepozabljivega tasta in starega očeta izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec najpresrečnejšo zahvalo.

851)

Rodbina Hudovernig.

Javna zahvala.

Teško sem bila bolna, a nobenemu zdravniku se ni posrečilo, da bi me bil ozdravil. Le prizadevanju in ročnosti blagorodnega gospoda **dr. Josipa Derč-a** v Ljubljani se imam zahvaliti, da sem popolnoma okrevala. Dovoljujem si javno zahvaliti se mu in ga vsem bolnikom toplo priporočati.

Na Krškem, dne 13. oktobra 1889.

Friderika Keszlér,
roj. Bömches.

Poštna upraviteljica

popolnoma zmožna tega posla, — z izvrstnimi spričevali, išče službe.

Ponudbe pod: **T. W. Vrhnika.**

(830—2)

Štev. 33.

(848—1)

Blagajnični sluga.

Popolniti je mesto sluga pri okrajni bolniški blagajnici Ljubljanski z nagrado mesečnih 25 gl. začasno

Prosilcem je verodostojno dokazati, da so slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu popolnoma zmožni ter so večji v računanju in trdnega zdravlja in da poznajo mestno okrožje natančno.

Prošnje imajo se uložiti v pisarni okrajne bolniške blagajnice Ljubljanske do 27. t. m.

Upravni odbor okrajne bolniške blagajnice Ljubljanske, dné 12. oktobra 1889.

Načelnik: **Ivan Föderl.**

Pekarija

daje se v najem

v **Kamniku, Šutna h. št. 13.**

Več o tem zve se pri **Gregorji Burji v Kamniku.** (805—2)

Proti ognju varne blagajnice in kasete

po ceni in najsolidneje narejene.

Na vseh razstavah jako visoko odlikovane. Založnik vseh avstro-ogerskih železnic, pošt-nih hranilnic itd. Odlikovan od Nj. c. kr. velečastva z veliko zlato svetinjo za umetnost, znanost in industrijo. (3—46)

Feliks Blažiček, Dunaj, V., Strassengasse 17.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačje pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanji slasti do jedij, slabem želodci, napenjanju, kislem podiranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanju, glavobolji (če izvira iz želodca), krči v želodci, zapiranjih, preobloženju želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Osrednjo razpošiljalnico ima lekar

Karol Brady, Kromeriz (Moravsko).

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodlom, kako rabiti, ki se prdene vsakej steklenici, opomniti je, da mora navod biti tiskan v tiskarni **H. Gusek-a v Kromerizu.**

Marijacejske čistilne kroglice, ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranjih in zabasanju, se sedaj naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarka **K. Brady-ja v Kromerizu.** — Cena skatljici 20 kr., zvitku a 6 skatljici gl. 1.—. Če se naprej pošlje znesek, velja poštinae prosto 1 zvitke gl. 1.20, 2 zvitka gl. 2.20.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice neso nikako tajno sredstvo. Njih se stavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se prdene vsakej steklenici.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani lekar **Piccoli**, lekar **Swoboda**; — v Postojni lekar **Fr. Baccareich**; — v Škofji Loki lekar **Karol Fabiani**; — v Radovljici lekar **Aleks. Roblek**; — v Novem Mestu lekar **Dominik Rizzoli**, lekar **Bergmann**; — v Kamniku lekar **J. Močnik**; — v Črnomlju lekar **Iv. Blažek.** (798-2)

Ludvik Kuba,
Poděbrady na Českem.

*^o) Ampak za glasovir je vsaka.

J. R. Milic-a tiskarna v Ljubljani.

Deželna lekarna

Pri Mariji Pomagaj Ludovika Grečel-na

lekarja
v Ljubljani, Mestni trg št. 11.

Prva in najstarejša
allopatična in homeopatična
lekarna na Kranjskem.

Zaloga zanesljivih tu- in inozemskih medicinsko-farmaceutičkih
preparatov in specijalit.

Priporoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z gotovim uspehom rabljenih zdravil in specijalit, in sicer:

Cvet za gušo in maža za gušo. — Lonček velja 20 kr.

Cvet za luskine je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plesam. — Cena steklenici z navodilom rabe 80 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem, najuspešnejše, najreelnejše in najsigurnejše sredstvo proti revmatizmu, trganju po udih, protinu, boleznim v križi, revmatičnemu zobobolju itd. izmed vseh do sedaj znanih sredstev te vrste. — Cena steklenici 50 kr.

Dorševo ribje olje Krohn-a in Comp. v Bergenu, najčistejša, najbolj sveža in najuplvičnejša medicinska ribja mast, katero jedino zapisujejo zdravniki. Dobro sredstvo proti kašlju, posebno pri pljučnih boleznih, proti škrofeljnom pri otrocih, angleške boleznim, kroničnim izpuščajem kože itd. — Mala steklenica velja 50 kr., dvojno velika 90 kr.

Fijakarski prašek, znano zdravilo proti kašlju. — Cena škatljici 25 kr.

Francosko zganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago, proti revmatizmu in za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gld.

Grenko vino, tudi želodec krepujoče vino imenovano, iz najzdravilnejših gorenjskih rastlin, izvrstno upliva pri vseh želodčnih boleznih, posebno pri pomanjkanju slasti do jedij, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih boleznih želodca. — Steklenica, ki drži 1/2 litra, z navodilom rabe velja le 80 kr.

Guarana-praški, zanesljivo sredstvo zoper migreno in jednostranski glavobol. — Cena škatljici z desetimi praški 50 kr.

Kapljice za bledice, dobro sredstvo proti pomanjkanju krvi. — Cena flakonu 40 kr.

Kapljice za odpravo krča, neprekosljive gledé zdravilne moči, nekaj kapljice na sladkor ali v kamilčnem čaji takoj ukroti krč. — Cena steklenici 36 kr.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, najboljše sredstvo za čiščenje krvi in mečilo. — Cena škatljici 21 kr., zavitku s 6 škatljicami in navodilom rabi 1 gld. 5 kr.

Kroglice za bledico dr. Bland-a (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). — Škatljica velja 60 kr.

Olje iz repja je najreelnejše sredstvo, da se zabrani prehitro osivenje las, lase naredi mehke, odstrani in zabrani delanje sitnih luskin na glavi. — Flakon 30 kr.

Ruska maža za ozeblino, do sedaj neprekosljivo sredstvo proti ozeblinam in zastaranim ozebam, kakor tudi proti rudečemu nosu in obrazu. — Cena lončku 40 kr.

Sirup iz planinskih zeljisc proti kašlju, hripavosti, prsnim in pljučnim boleznim itd. — Cena steklenici 50 kr.

Tinktura in obliž za kurja očesa za popolno odpravo kurjih očes, bradavic in trde kože. — Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred velja 40 kr., 1 obliž 40 kr.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las. — Cena steklenici 60 kr.

Univerzalni jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodecu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedij in zabasanju. — Cena škatljici z navodilom za rabo 35 kr.

Ustna voda dr. Duflos-a in dr. Heider-jev **zobni prašek**, prvi in najizvrstnejši sredstvi za ohranjenje zob in dlesna (nemata v sebi salicilne kisline, ki sicer pomaga, da zobje ne gnijó, pa uniči njih blesk). — 1 steklenica te izvrstne ustne vode velja 60 kr., 1 škatljica zobnega praška pa 30 kr.

Voda za čiščenje obraza, tudi voda za pege imenovana, ž njo se gotovo in popolnoma odpravijo vse nečistosti kože. — Cena steklenici z navodilom za rabo 80 kr.

Zboljšana homeopatična zdravilna kava proti boleznim srca in živcev. — 1 zavitek s 1/4 kilo vsebine 25 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana, v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatlja 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hager-ji ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr.

Zobne kapljice Litonove, proti revmatičnim zobnim bolečinam. — Steklenica z navodilom rabe velja 20 kr.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj proti vsakovrstnim boleznim želodca, proti pomanjkanju slasti do jedij, tiščanju v želodec, krču v želodec, motenju prebavljenja, koliki, sploh proti vsem boleznim, ki izvirajo iz slabega želodca ali pa slabega prebavljenja. — Cena steklenici 30 kr.

Železnato kineško vino za prebolele in slabotne otroke, katerim manjka krvi. — Cena 1 butelji 1 gld. 20 kr.

Železnato salo iz kitovih jeter, nedosegljivo v uplivanju svojem na preživljanje in okrepčanje slabih otrok, katerim primanjkuje krvi. — Cena steklenici z navodilom rabe 60 kr.

Razen navedenih zdravilnih sredstev dobijo se zmirom v deželni lekarni „Pri Mariji Pomagaj“:

Medicinična mila, Pariški prašek za dame (bel in rudeč), Poudre de Riz, kadilni papir, kuditne svečke, Potpourri i. t. d. **Dr. Borchardt-ovo aromatično zeljiščno milo**, jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo (1 komad 35 kr.). (837—1)

Ravno tako ima vedno v zalogi **razna obvezila**, kakor kem. čisto vato, karbolno vato, šarpije, jodoformgaze, guttapercha-papir, Billroth-ovega batista i. t. d.

Po pošti se razpošilja dvakrat na dan.

LEOPOLD HÖNIGSBERG.

Svojim častitim p. n. kupovalcem in trgovskim prijateljem usojam se naznanjati, da sem si pravočasno preskrbel

**veliko zalogo
starega dobrega vina**

in sem torej v prijetnem položaji, da lahko, kakor poprej, vsem častitim naročbam na vina prejšnjih let ustrezam.

Z velespoštovanjem

LEOPOLD HÖNIGSBERG,

vinska veletrgovina v Zagrebu.

(770—6)

LEOPOLD HÖNIGSBERG.

Št. 10 990.

(847)

Razglasilo.

Na podstavi deželnega zakona z dne 18. februarja 1885. (dež. zak. št. 13) se s tem splošno naznanja, da morajo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasti te svoje žrebce najpozneje

do 1. decembra 1889

pri političnem okrajnem oblastvu, v čigar okoliši se nahaja stajališče žrebčev.

Za žrebce sploh pod 4 leti in za nōriške žrebce pod 3 leti se ne dajejo dopustila za spuščanje.

Kje in kdaj bode izborna komisija zglašene žrebce pregledavala in za nje dajala dopustila, da se ob svojem času na znanje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1889.

C. kr. deželni predsednik: **Winkler.**

Aviso!

Opozarja se na razglas št. 857 zaradi zagotavljanja zakupne oddaje **kruha** in **ovsa** v Brucku na M., Strassu in Radgoni, — potem **kruha** v postajah Marein, Judenburg, Ljubno in Piber za čas od 1. dne januarja do 31. dne decembra 1890, ki je bil objavljen v „Grazer Zeitung“, „Grazer Tagespost“ in v „Slovenskem Narodu“.

V Gradci, dne 1. oktobra 1889.

C. kr. vojaški preskrbovalni magacin.

(827—2)

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:
PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL
IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Usojam si uljudno naznanjati, da sem prevzel vodstvo

trgovine s pivom

na račun gospodov

bratov Reininghaus v Gradci

katero je do sedaj imel gospod **Alojzij Mayer v Šiški** pri Ljubljani in se usojam povsod znana izvrstna **piva iz pivovarne gospodov bratov Reininghaus v Steinfeldu pri Gradci** v blagovoljno kupovanje priporočati, zagotavljajoč najskrbnejšo postrežbo.

Šiška pri Ljubljani

dne 1. oktobra 1889.

Z velespoštovanjem

Makso Zinnauer.

(821—2)

Trgovskega pomočnika

za prodajalnice z raznim blagom, katerega glavna naloga bi bila upravljati posel denarničarja, vsprejemem takoj ali pa 1. novembra t. l. — Več o tem se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (840—2)

Kranjske klobase

izdelane samo iz svinjskega mesa, velike komad po 20 kr., manjše komad po 10 kr.

Klobase za pečenje
(Bratwürstel) po 10 kr. komad.

Ribice ali poledvice (Jungferbraten)

kl po 1 gld., jako okusno. Dobro prekajeno domače suho meso

s kožo kl po 90 kr., brez kože kl po 72 kr.

Vsako sredo in soboto
sveže krvave, jetrne in riževe klobase. (743—3)

Vnanja naročila se točno izvršijo po poštne povzetji.

Za mnogobrojna naročila se priporoča s spoštovanjem

Barbara Kopač

mesarica

na sv. Petra nabrežji št. 47.

Petrolejske sode

(600) **Ferdinand Plautz,** (5)
specerijska trgovina, v Ljubljani, Stari trg.

FILIP TICHŮ

Brno, Zely trh 27
razpošilja

sukna

iz c. kr. priv. tovarni proti povzetju za elegantno jesensko in zimsko obleko, in sicer:

1 odrezek m 3-10 blaga za obleko, zadosti za celo moško obleko, dobre baže za samo... gl. 5.—

1 odr. m 3-10, fine baže, za samo... 7.50

1 odr. m 3-10, naj-finejša baže, za samo... 12.—

1 odrezek m 2-10 blaga za zimsko sukno, za zimsko sukno zadosti, čista volna 6.—

1 odrezek m 3-10 črnegasukna, čista volna, zadosti za celo salonsko obleko... 9.—

Uzorec zastoj in franko.

(764-4)

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

izpraznjene plačuje po najvišjih cenah v vsaki-šnej množini

Pobratimi.

Roman.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 1 gold. 20 kr. (s počtno vred).

Svoji k svojim!
Veseloigra v 1 dejanji.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 30 kr. (s počtno vred).

Obe knjigi dobivata se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani in pri knjigo-tržcih.

Ivanovici: Donauwellen,

Rumunski valček.

Najlepša in najmelodičnejša skladba tega izvrstnega skladalja. Dvoročno. Le 60 kr., poprej 90 kr.

Nadalje priporočam:

(846)

SLOVANSTVO VE SVÝCH ZPĚVECH.

Pisnĕ Jihoslovanské.

4 snopiči à 40 kr., po pošti za vse 4 snopiče 10 kr. več.

J. Giontini-jeva knjigotržnica v Ljubljani.

L. Luserjev oblž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivačee sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, tako imenovani trčej koži na podplatih in petah. Proti bradovicam in vsem drugim trdim izraskom kože. — Uspeh zagamčen. — Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Svoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grebel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth; v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien.

Ta oblž dobiva se le v jedne velikosti po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in oblž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev oblž (flašter) za turiste.“ (449—27)

Št. 1598.

(813—2)

Aviso.

Pri c. kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Mariboru bode **dne 16. oktobra 1889, ob 10. uri dopoldne** javna ponudbena obravnava zastran zagotavljenja zakupne preskrbe v postajah **Celje in Ptuj** gledé predmetov kruha in ovsa za čas od 1. dne januarja do konca decembra, oziroma avgusta 1890.

Vsprejemale se bodo tudi alternativne ponudbe za prevzete **izdelovanja kruha** iz erarične moke v goranjih postajah.

Oglas na to ponudbeno obravnavo objavil se je v „Grazer Zeitung“, „Tagespost“ in v „Slovenskem Narodu“.

Natančnejši pogoji se lahko pogledajo iz zvezka pogojev, ki je pri c. kr. okrajnem glavarstvu na Ptui, pri preskrbovalnem magacinu v Mariboru in njega podružnici v Celji razporežen na ogled, katerega izvodi se pošljejo, na željo tudi po pošti, proti plačilu 28 kr.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

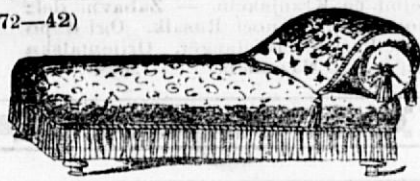
Tapecirar in dekorater.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar in dekorater.

(72—42)

priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je priznано dobro in brezhibno, kar gotovo pričča moja razstava v Rudolfinumu, in stojim z ozirom na nizke

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Št. 17.058.

(844—1)

Razglas

mladeničem, ki stopajo v vojaško dno.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1890. leta, naznanja mestni magistrat Ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni 1869., 1868. in 1867. leta se morajo zglasti v zapisanje tekem

meseca novembra letos

pri tem uradu.

2. Mladeniči, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, naj seboj pri-neso dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasti stariši, varuhi in pooblaščenici.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§. 31, 32, 33 in 34 novega vojnega zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih **januarji in februarji 1890. leta** podpisanemu uradu, ali pa **najpo-zneje na dan glavnega nabora** naborni komisiji izročiti z listinami previdene prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zglastitve izročiti z listinami **previdene prošnje**. V takem slučaju je moči tudi istočasno zglasti in dokazati pravico do kake v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona po-vedanih ugodnosti.

6. Dolžnost zglastitve imajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojstva (voj-nega pomorstva) in so še stavodolžni.

7. Kdor zanemari dolžnost zglastitve, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavljene, kateri spusti propisano zglastitev, ko mu ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se prestopka in zapade globi od 5 do 100 gld. denarjev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

3. dan oktobra 1889.

Za čas stavbe

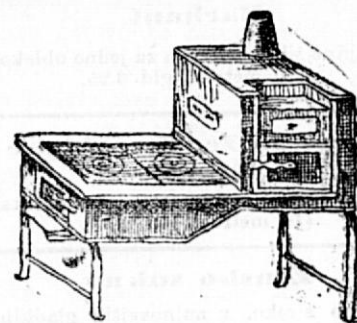
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena šte-dilna ognjišča in njih posa-mezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-pane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(103—38)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom **sveži Dovski mavec** (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Občinski tajniki
in druge inteligentne osebe,
ki pridejo z občinstvom mnogo v dotiko, naj po-
vprašajo gledé jako znatnega postranskega za-
sluška, kateri se vedno vekša in traja več let, pod:
„G. A. G. 1867“ poste restante Gradec. (806—3)

Gotov obstanek!

Hiša
umrlega gospoda Frana Zesser-ja
na Krškem, na najboljšem prostoru,
v kateri je bila nad 30 let trgo-
vina z mešaním blagom in še
uspešno deluje, se brez zaloge
blaga s 1. novembrom t. l. pod
jako ugodnimi pogoji dá v najem.
— Obrniti se je na jeroba gosp.
Alojzija Wallanda v Celji. (808—2)

Krško!

Prístni
zdravilni malaga-sekt

po analizi ces. kr. poskušnje postaje za vina v Kloster-
neuburgu
jako dobra, prava malaga,
jako dobro krepčilo za slabotne, bolne, okrevajoče, otroke itd.,
proti pomanjkanju krvi in slabemu želodcu izvrstno upliva.
V 1/4 in 1/2 originalnih steklenicah pod postavno deponirano
varstveno znamko

ŠPANSKE VELETRGOVINE Z VINOM
VINADOR

DUNAJ HAMBURG
po originalnih cenah á gld. 2.50 in gld. 1.30.
Medicinska malaga, naravna, carte
blanche 1/4 steklenice gld. 2.—, 1/2 steklenice gld.
1.10. Dalje razna fina inozemska vina v origi-
nalnih steklenicah in po originalnih cenah.
V Ljubljani: pri gospodih: Ubald pl. Trnkoczy, lekar,
Ludovik Grebel, lekar, Josip Svoboda, lekar, H. L. Wenzel,
prodajalec delikates, Anton Stenl, prodajalec delikates,
Josip Buzzoli ni, prodajalec delikates, Jeglič & Leskovic,
trgovca, Rudolf Kirbisch, sladčiar. — V Kranju: pri gosp.
Fran Dolenz, trgovce specerijskega blaga. — V Luki: pri
gospodu Jurij Deisinger, trgovce specerijskega blaga. —
Na Bledu: Oto Wölfling, prodajalec delikates. (452—6)
Po kozarcih se toči vino VINADORSKE trgovine v Ljub-
ljani v restavraciji v hotelu „pri Slonu“, v kazinske kavi-
arni in v kavarni „Evropa“.
Na znamko „VINADOR“ in zakonito deponirano var-
stveno znamko prosim natančno paziti, ker se le potem
more jamčiti za absolutno pristnost in popolno dobrotno.

ANTON KREJČI
Kongresni trg 8 v Zvezdi Kongresni trg 8
priporoča svojo veíko zalogo najfinejših
klobukov in čepic
za gospode in dečke
po najnižjih cenah; nadalje veliko zalogo vsakovrstne
kožuhovine
kakor najfinejše kožušne plašče in muše za gospo-
gosposke in potne kožuhe. (726—5)

Pravi zaklad
za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanijs)
in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-33)
Dra Retau-a
Sebeočhrana.
Česka izdaja po 80. nemške izdaji. S 27 podobami.
Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor
trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim
pomkom se slednje leto na tisoče bolnih
otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni
tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Bleray v Lipskem
(Saksonsko), Neumarkt 34“ in v vsaki knjigarni.

Usojamo si naznanjati, da pošiljamo svojo priznano
izvrstno
uležano, marcno in
eksportno pivo
od sedaj ne le v sodih, temveč tudi v steklenicah narav-
nost iz pivovarne, in prosimo torej naročila na
pivo v steklenicah
pošiljati naravnost tvrdki naši.
Z zagotavljanjem najskrbnejše postrežbe se najuljudnejše
priporočamo za mnogobrojna naročila.
Z velespoštovanjem
Bratje Kosler
(828—2) v L.
Dobivajo se tudi
tropinje in kali.

ILUSTROVAN
NARODNI KOLEDAR
za leto 1890.
Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.
Dobiva se v „Národní Tiskarní“ in v bukvarnah J. G. ontini-
jevi in M. Gerber-jevi v Ljubljani. Naroča se pa lahko v vseh
bukvarnah.
Cena 45 kr., po pošti 50 kr.
Vsečina: Popolen kalendar, koledar, kateremu so pridejana tudi slo-
vanska imea, in cerkveni koledar. Nadalje: G. neologija cesarske hiše.
Sedanjí vladarji evropski. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželni zastopi,
deželni odborniki, deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov,
c. kr. notarji, advokati itd. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik.
Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del:
Naši zaslužni možje. Božja pota Slovencev. V noči Rusalk. Ogl. d. po
svetu: Dogodki v Srbiji. Razstava v Parizu. Boulanger. Orientalska
železnica itd. Smešnice. — Naznanila.

Filip Ticho v Brnu Zelny trh št. 21, in Radnična ulice št. 17 pošilja po izvirnih tovarniških cenah: (819—2)	
Valerijna flanela v najlepših barvah in vzorcih, za jedno obleko (10 metrov) gld. 3.80.	Rumburški oksfort prístno barven 1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 4.50. 1 kos (30 Dunajskih vatlov) la gld. 6.50.
Barhant v najfinejših izpeljavah za jedno obleko (10 metrov) gld. 3.25.	Rumburško statvino platno 3/4 široko, posebno pripravno za moško perilo. 1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 6.50.
Blago za ženske obleke nope-loden v vseh barvah in progasto, jedna obleka (10 metrov) gld. 3.—.	Šifon jako dobre baže, posebno za perilo za gospode, gospe in otroke, 90 cm. širok 1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 4.50, 5.50, 6.50, 7.50.
Žensko sukno dvojno široko, v najnovejših gladkih barvah, pa tudi progasto v zalogi, jedna obleka (10 metrov) gld. 7.50	Domače platno najboljše baže, kompletno, 30 Dunaj- skih vatlov 1 kos 3/4 gld. 4.50 1 kos 1/2 gld. 5.50
Blago za žensko obleko najnovejše in najelegantnejše za je- sensko in zimsko sezono dvojno široko jedna obleka (10 metrov) gld. 5.—.	Ženske srajce iz dobrega šifona ali močnega platna s čipkama. kompletne velikosti, 6 kosov gld. 3.75
Zimsko ogrinjalo (Himalajsko) čista volna, 10/4 dolgo gld. 3.75. (Le tako dolgo, dokler jih je še kaj!)	Zastor iz jute turški vzorec, kompletna dolgost 1. baže gld. 3.50 2. baže gld. 2.50 Garnitura, 2 posteljni pregrinjali in 1 mizni prt gld. 3.50
Pošilja se proti povzetju — Uzorec zastonj in franko.	

Po zdravnikih skušena in po spricalih priporočana!
Trnkóczy-ja
hmeljeva sladna kava
(zdravotna štedilna kava)
prihrani v gospodinjstvu pri mleku in odpravi rabo sladkorja
popolnoma. Z malo mleka in brez sladkorja vzeta ima prijeten,
sladen okus in prijeten duh, je redilna in krepilna. Tedaj
zasluži ta kava prednost pred neredilno, živce razdražljivo in (pre-
obilo použito) strupeno učinkujočo indijsko kavo ali kineškim čajem
in je zato važna za vsacega. Neobhodno potrebna je za otroke,
slabotne osebe, okrevajoče, za ženske pred in po otročji
posteli in posebno važna za vse bolešti na očeh, v želodci, na
plučih (sušica), na jetrih, ledvicah, v črevih, mehurji in živcih, proti
protinu, kašlju in hripavosti, dalje za slabokrvne in bledične i. t. d.
1 zametek z 1/4 kilo vsebine stane 30 kr.
Hmeljeva sladna kava se dobiva v glavnih zalogah pod poštnim na-
slovom:
Ljubljani: Lekarna Ubald pl. Trnkóczy.
Gradec: Lekarna Wendelin pl. Trnkóczy, Sackstrasse 4.
Dunaj: Lek. na Viktor pl. Trnkóczy, V. Hundstürmerstrasse 113.
Dunaj: Lek. na dr. Oton pl. Trnkóczy, III., Radetzkyplatz 17.
Dunaj: Lekarna Julij pl. Trnkóczy, VII., Josefstädterstrasse 30.
Nadalje se dobiva prava tudi v drugih lekarnah, pri droguistih in
trgovcih, če ima vsak zametek zgornjo varstveno znamko.
Svarilo! Ne sme se zamenjati s surogati in po-
naredbami, ki se proslavljajo kot zdra-
votna kava, pa vender nimajo nobene moči in redilnosti in
tudi nobene druge vrednosti, kakor ono jednostavnega kav-
nega barvila. Trnkóczy-jevi hmelni sladni kavi ni treba do-
dajati sladkorja, ker ima brez tega sladke okus in dovolj
redilnih in krepkih snovij. Zadnji čas so se večkrat šlišale
pritožbe o nepravilnih preparatih in zahtevaj torej izrecno
Trnkóczy-jevo sladno hmelno kavo in pazi pri tem strogo
na gorenjo, oblastveno zavarovalno znamko. (790—3)